

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/2/2020
Identifikačné číslo spisu: 1414218342
Dátum vydania rozhodnutia: 20.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Anna Marková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1414218342.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Július Šubík CARFAX, so sídlom Súťažná 2, Bratislava, IČO 32 087 349, práv. zast. Advokátska kancelária JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r. o., so sídlom Šumavská 3, Bratislava, IČO: 36 856 592, proti žalovanému: Tranovského, s. r. o., so sídlom Vrančovičova 2, 841 03 Bratislava, IČO: 45 511 497, práv. zast. Mgr. Silvia Kaveschánová, advokátka, Trnavská cesta 104, Bratislava, o zaplatenie 13.200,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 10Cb/218/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/107/2018-663, zo dňa 28. augusta 2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 14. decembra 2017, č. k. 10Cb/218/2015-541, rozhodol tak, že žalobu o zaplatenie 13.200,- eur s príslušenstvom zamietol. Druhým výrokom rozhodol, že žalovanému priznáva náhradu trov konania.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa domáhal voči žalovanému zaplatenia 13.200,- eur s príslušenstvom titulom zmluvnej pokuty za oneskorené splnenie povinnosti uzavrieť zmluvu na prevod bytu. Súd prvej inštancie skonštatoval, že medzi sporovými stranami nebolo sporné, že mali uzavreté zmluvy o dielo na jednotlivé definované byty, že strany sporu spolupracovali nielen na báze uzatvorených zmlúv, ale aj na samotnej výstavbe bytov a zmluvných náležitostiach ohľadom bytov, a prevodu vlastníckeho práva. Ako spornú v konaní vyhodnotil skutočnosť, či žalobcom uplatnený nárok na úhradu zmluvnej pokuty titulom neskoršieho uzatvorenia zmlúv o prevode vlastníckeho práva k rozostavaným bytom je dôvodný.

3. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná. Medzi stranami sporu existoval vzťah vyplývajúci z výstavby a následného prevodu vlastníctva bytov, ale aj vzťah nedohodnutý v písomnej forme. Tento ústny, konkludentný vzťah medzi žalobcom a

žalovaným bol širší, ako len dohoda, že žalobca pripraví zmluvy o prevode vlastníctva rozostavaných bytov. Žalobca nepoprel tvrdenia žalovaného, že s ním úzko spolupracoval, aktívne participoval na odporúčaniach a zabezpečovaní subdodávateľov, výbere materiálov, cenových ponukách a aj na príprave zmluvných dokumentov. Žalobca taktiež nepoprel, že vypracovával a predložil žalovanému návrhy zmlúv pri realizácii nadstavby. Zo žalovaným predloženej mailovej komunikácie, ktorej autenticita nebola žalobcom spochybnená, vyplynulo, že strany boli dohodnuté, že žalobca pripraví relevantné zmluvy, nakoľko mal s touto činnosťou skúsenosť.

4. Súd prvej inštancie neprihliadol na dôkazy predložené žalobcom dňa 22.08.2017, nakoľko boli predložené oneskorene. V nich obsiahnuté skutkové tvrdenia a dôkazy (stanovisko inšpektorátu práce, znalecký posudok, fotografie) by však podľa súdu nemohli priniesť iné rozhodnutie vo veci samej. Ak by na tieto tvrdenia a dôkazy prihliadol, vyplynul by z nich len záver, že žalobca sa istým spôsobom skutočne podieľal na zhotovovaní celého diela.

5. Súd prvej inštancie konštatoval, že zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute bolo platné a hoci bolo nepochybné, že došlo k oneskorenému uzavretiu zmlúv o prevode vlastníckeho práva k rozostavaným bytom, k tomuto nedošlo výlučne zavinením žalovaného. Uzavrel, že bolo úlohou žalobcu pripraviť príslušné zmluvy a síce žalovaný mohol v termíne dohodnutom v zmluve predložiť žalobcovi relevantnú zmluvu z „iného zdroja,, alebo vytvorenú vlastnou činnosťou, tým by však poprel dohodu so žalobcom a celú predchádzajúcu činnosť žalobcu pri zabezpečovaní zmlúv. Súd prvej inštancie ustálil, že strany sporu akceptovali skutočnosť, že zmluvy budú uzatvorené v čase neskoršom ako bolo dohodnuté v zmluvách o dielo, nakoľko obe na ich tvorbe participovali. Nárok na uplatnenú zmluvnú pokutu teda nebol dôvodný.

6. O odvolaní žalobcu rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 28. augusta 2019, č. k. 3Cob/107/2018-663. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal nárok na plnú náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval vecnú správnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a s jeho závermi sa stotožnil. Uviedol, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Výkonaným dokazovaním súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že nebolo zavinením žalovaného to, že došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti uzavrieť zmluvy v dojednanom termíne. Žalovaný preukázal najmä emailovou komunikáciou, že nedodržanie zmluvného termínu nebolo spôsobené jeho nečinnosťou, ale i pôsobením žalobcu. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, nakoľko súd zhodnotil všetky vykonané dôkazy správne a úplne.

7. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie. Svoje dovolanie odôvodnil tým, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Prípustnosť dovolania zároveň odôvodnil aj podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

8. Dovolateľ odvodil prípustnosť svojho dovolania tým, že rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie odvolacieho súdu. Namietal, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu sa vyznačuje nedostatočnosťou a nepreskúmateľnosťou, ktorá je spôsobená podľa dovolateľa rezignáciou odvolacieho súdu na vysporiadania sa rozhodujúcimi odvolacími námietkami. Mal za to, že z uvedeného dôvodu rozhodnutie odvolacieho súdu trpí rovnakými vadami odôvodnenia, ako rozsudok súdu prvej inštancie. Poukázal na to, že odvolací súd v odseku 10 svojho rozhodnutia poskytol určité odôvodnenie, ide ale len o jeden odsek, ktorý má charakter konštatovania a nie opis myšlienkového postupu v súvislosti s rozborom skutkových a právnych otázok. Tento odsek podľa dovolateľa predstavuje odôvodnenie len vo formálnom zmysle slova, nie odôvodnenie naplňajúce zákonné požiadavky. Namietal, že odvolací súd opomenul na svoj procesný postup aplikovať ust. § 387 ods. 3 CSP, čo malo za následok závažnú vadu odôvodnenia a následne porušenie práva na

spravodlivý proces.

9. Uviedol, že už v podanom odvolaní namietal nedostatky odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie (vo viacerých smeroch), napriek tomu sa s nimi odvolací súd nevysporiadal. Ani rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahuje zdôvodnenie, prečo stranou navrhované dôkazy súd nevykonal a takýto postup súdu prvej inštancie vykazuje znaky arbitrárnosti. Zdôraznil, že aj keby jeho argumentácia bola pred súdmi nižšej inštancie nedôvodná, neoslobodzuje to súdy nižších inštancií od povinnosti riadne sa s ňou vysporiadať a zabezpečiť tak preskúmateľnosť a presvedčivosť rozhodnutí.

10. Prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP t. j., že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, odôvodnil tým, že došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu konkrétnych zmluvných povinností zakotvených v zmluvách o dielo, ktorých splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou. Mal za to, že relevantné právne otázky súdy nižších inštancií posúdili v neprospech žalobcu, ale odôvodnenia súdov neboli dostatočné a mali charakter konštatovaní. Dovolateľ formuloval právne otázky nasledovne:

- a) „Aké povinnosti vyplývajú žalovanému z čl. III ods. 1 písm. e/ a čl. XI ods. 1 zmlúv o dielo?
- b) Aké povinnosti vyplývajú žalobcovi z čl. III ods. 1 písm. e) a čl. XI ods. 1 zmlúv o dielo a akú súčinnosť je povinný žalovanému poskytnúť?
- c) Možno samotnú skutočnosť, že žalovaný ako subjekt povinný splniť povinnosť zabezpečení zmluvnou pokutou nepripravil konečné znenia zmlúv o prevode vlastníctva k rozostavaným bytom, neopatrili ich svojím podpisom nedal takto podpísané zmluvy do dispozície druhej zmluvnej strany - žalobcu v lehote podľa čl. III ods. 1 písm. e/ zmlúv o dielo, hoci žalovanému v tom nebránila žiadna objektívna prekážka, kvalifikovať ako zavinené porušenie povinností, splnenie ktorých je zabezpečené zmluvnou pokutou?
- d) Možno samotnú skutočnosť, že žalobca ako subjekt oprávnený zo splnenia povinností žalovaného zabezpečenej zmluvnou pokutou, nepripravil konečné znenia zmlúv o prevode vlastníctva k rozostavaným bytom, neopatrili ich svojím podpisom nedal takto podpísané zmluvy do dispozície druhej zmluvnej strany - žalovanému v lehote podľa čl. III ods. 1 písm. e/ zmlúv o dielo, hoci žalobcovi v tom nebránila žiadna objektívna prekážka, kvalifikovať ako okolnosť, ktorá vyvíja žalovaného z porušenia povinností, splnenie ktorých je zabezpečené zmluvnou pokutou?“

11. Na záver žalobca navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo aby rozhodnutie odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a prizná dovolateľovi náhradu trov konania.

12. Žalovaný sa k dovolaniu písomne vyjadril tak, že ho považuje z dôvodu podľa ust. § 420 písm. f/ CSP za neprípustné a aj nedôvodné. K dovolaciemu dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP uviedol, že otázky uvedené v dovolaní nie sú relevantnými právnymi otázkami a ide o posúdenie obsahu právneho úkonu, vôle strán a prejavu strán, teda ide o otázky skutkové. Žalovaný mal za to, že nastolené otázky sa týkajú skutkových zistení súdov nižších inštancií a nie riešenia právnej otázky v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a vzhľadom na to je dovolanie v tejto časti, tak ako ho vymedzil dovolateľ, neprípustné a nedôvodné. Žalovaný navrhol dovolaciemu súdu, aby dovolanie žalobcu odmietol ako neprípustné a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ust. § 429 ods. 2 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu treba odmietnuť (§ 447 písm. c/ CSP).

14. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

15. Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Podľa § 431 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

17. Podľa ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

18. Podľa dovolateľa je jeho mimoriadny opravný prostriedok prípustný z dôvodu že v odôvodnení dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu absentuje argumentácia (nedostatočne odôvodnené rozhodnutie), že rozhodnutie je arbitrárne tiež tým, že odvolací súd sa nevysporiadal s podstatnými argumentami a rozhodujúcimi skutočnosťami sporovej strany a nedal odpoveď na zásadné otázky.

19. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou SR.

20. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

21. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

22. Podľa ust. § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

23. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, dôsledkom čoho by bolo popretie zmyslu a podstaty práva na spravodlivý proces.

24. Dovolací súd uvádza, že za porušenie práva na spravodlivý proces sa považuje v zmysle

rozhodovacej činnosti ústavného súdu situácia, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodní a nevysporiada sa so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými sporovými stranami, a to spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti. V takom prípade všeobecný súd svojim postupom založí nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia, a spravidla tak aj jeho protiústavnosť. Ak nie sú totiž zrejmé dôvody toho - ktorého rozhodnutia, svedčí to o ľubovôli v súdnom rozhodovaní, pričom zásada právneho štátu ľubovôľu v rozhodovaní orgánov verejnej moci zakazuje; len vecne správne rozhodnutie a náležite, t. j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, napĺňa - ako neoddeliteľná súčasť „stanoveného postupu“ - ústavné kritériá vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy. Podobne ako v skutkovej oblasti, aj v oblasti nedostatočne vyloženej a zdôvodnenej právnej argumentácie nastávajú obdobné následky vedúce k neúplnosti a hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

25. Pokiaľ sa odvolací súd po preskúmaní veci a napadnutého rozhodnutia stotožní s názorom vysloveným súdom prvej inštancie bez toho, aby vytkol obsah odôvodnenia rozhodnutia, nemožno túto skutočnosť považovať za vadu, ktorá by napĺňala predpoklady zákonom stanoveného dovolacieho dôvodu len preto, že sporová strana s rozhodnutím nesúhlasí. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Obe rozhodnutia súdov nižších inštancií zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. V prípadoch, keď sa odvolací súd v celom rozsahu stotožní s rozhodnutím súdu prvej inštancie, tak rozhodnutia obsahujú stranám sporu známe podania, známe napadnuté rozhodnutie a v závere obsahujú už len stručné konštatovania o správnosti a presvedčivosti napádaného rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje. Je tomu tak aj v posudzovanej veci, preto rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné.

26. Dovolací súd poukazuje aj na Stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015 (publikované v Zbierke Stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ OSP. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

27. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najnákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

28. Obe rozhodnutia súdov nižšej inštancie dávajú odpovede na základné otázky súvisiace s vyhodnotením vzneseného nároku. Jedinou otázkou, ktorú bolo potrebné v konaní riešiť, bol vznik nároku na zmluvnú pokutu, ktorej základ dával zmluvný vzťah medzi stranami. Skúmajúc tento nárok súd prvej inštancie vzal do úvahy ako formuláciu zmluvného dojednania, tak skutkové okolnosti, a to vzájomnú komunikáciu strán ohľadom dojednávania zmlúv, z ktorých uzavretím mal byť žalovaný v omeškaní. Tu základom jeho úvahy o nedôvodnosti uplatneného nároku bola skutočnosť, že k uzavretiu zmluvy nedošlo zavinením žalovaného, ale oneskorením malo byť spôsobené vzájomnou dohodou a prípravou zmlúv oboma stranami. Dovodil tak, že nešlo o výlučnú povinnosť žalovaného, a teda nemožno dovodiť, že porušením povinnosti na jeho strane došlo k oddialeniu podpisu zmlúv. Takáto úvaha je preskúmateľná a má vnútornú logiku aj s prihliadnutím na to, že „uzavretie“ zmluvy je vždy dvostranný akt, a pokiaľ nie je uložená povinnosť jednej strane predložiť v určitej lehote druhej strane

návrh zmluvy, potom nemožno dovodiť z povinnosti „uzavrieť zmluvu“ to, že výlučne jedna zo strán takúto povinnosť má. K uzavretiu zmluvy je nevyhnutná súčinnosť oboch strán (iná skutková a právna situácia by nastala v prípade, že by žalovaný nereagoval včas na zmluvu predloženú žalobcom alebo by úplne zmluvu odmietol uzavrieť, čo však v prejednávanej veci nenastalo). Zdôraznenie tejto úvahy odvolacím súdom, t. j. že žalovaný svojim zavinением nespôsobil porušenie zmluvnej povinnosti, a tiež, že nedodržanie zmluvného termínu nebolo spôsobené len jeho nečinnosťou, je síce v napadnutom rozhodnutí vyjadrené pomerne stručne, avšak nie je nelogické či nedostatočné. Ostatná argumentácia formulovaná v odvolaní súvisí s tiež vyjadreným záverom, že pre daný právny záver ďalšie dokazovanie nebolo potrebné vykonať. Po preskúmaní rozhodnutí súdov nižších inštancií preto najvyšší súd dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdov nie sú zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 220 ods. 2 CSP).

29. Dovolateľ odôvodnil prípustnosť svojho dovolania aj podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, t. j. že potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

30. Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP upravuje kedy je prípustné dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. Pre dovolanie prípustné podľa § 421 CSP platí, že ho možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Pokiaľ dovolateľ nevymedzí ním tvrdený dovolací dôvod uvedeným spôsobom, je to dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP. Podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

31. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

32. Právna otázka položená dovolateľom musí byť zásadná pre rozhodnutie vo veci, čo znamená, že od jej vyriešenia záviselo rozhodnutie súdu v spore. Dovolateľom položené otázky uvedené kritérium nespĺňajú. Ak bude dovolateľ tvrdiť, že súdy z vykonaného dokazovania nezistili správne skutkový stav a nesprávne vec preto právne posúdili, a to vo vzťahu k riešeniu niektorej právnej otázky, nepôjde o dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci, ale o napadnutie rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatočné zistenie skutkového stavu. Predložením vlastnej verzie skutkového stavu, ktorý považoval za dôležitý pre rozhodnutie, dovolateľ nesmeruje proti právnenému posúdeniu veci, ale proti skutkovým zisteniam (viď Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 1409). Uvedené kritériá pre prípustnosť dovolania z dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 v spojení s ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP dovolanie žalobcu nespĺňa.

33. Je nevyhnutné rozlišovať medzi právnymi a skutkovými otázkami v súvislosti s mimoriadnymi opravnými prostriedkami. Revízia rozhodnutí súdov nižšej inštancie je možná výlučne vo svetle skúmania riešenia právnych otázok, nikdy nie skutkových. Otázky položené dovolateľom nespĺňajú predpoklad prípustnosti tak, ako to predpokladá ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, a to najmä z dôvodu, že

tak, ako sú formulované, netvorí právnú otázku od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, pričom aj formulácia samotných otázok súvisí výlučne s vyhodnocovaním zisteného skutkového stavu. Dovolateľom formulované otázky teda nemožno považovať za právne, ale čisto skutkové otázky súvisiace s interpretáciou obsahu zmluvy. Z tohto je zjavné, že ide len o nespokojnosť dovolateľa so skutkovými závermi súdov nižšej inštancie,

34. Uvedené kritériá pre prípustnosť dovolania z dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 v spojení s ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP dovolanie podané žalovaným nespĺňa.

35. V prvom rade dovolací súd uvádza, že sa zaoberal len otázkami vymedzenými v súlade s ustanovením § 432 ods. 2 CSP, teda takými, v rámci ktorých dovolateľ uviedol právne posúdenie, ktoré považoval za nesprávne a zároveň uviedol v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia a nevenoval sa otázkam, ktoré neboli vymedzené zákonom stanoveným spôsobom. Takto vymedzené otázky následne podrobil prieskumu, či majú charakter otázok právnych alebo skutkových. S poukazom na uvedený obsah dovolania však dovolací súd musí konštatovať, že dovolateľ si zamieňa právne posúdenie so skutkovým vyhodnotením a posúdením veci.

36. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že z vykonaného dokazovania, vyvodil právne závery s oporou v zákone tak, že sa vyjadril k relevantným námietkam a argumentom, ktoré žalobca počas konania vzniesol. Podstata argumentácie žalobcu, viacmenej konštantne v konaní prezentovaná, spočívala v jeho premise, že uložená povinnosť uzavrieť zmluvu znamená povinnosť predložiť zmluvu druhej strane a že emailová komunikácia medzi účastníkmi neosvedčuje žiadnu osobitnú dohodu medzi nimi tak, ako to vyhodnotil súd prvej inštancie a odvolací súd takúto úvahu odobril.

37. Dovolací súd už aj s poukazom na uvedené závery odvolacieho súdu, v spojení s prvoinštančným rozsudkom, musí konštatovať, že otázky (uvedené v bode 10 tohto rozhodnutia) položené dovolateľom nespĺňajú predpoklad prípustnosti tak, ako to predpokladá ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, a to najmä z dôvodu, že tak, ako sú formulované, netvorí právnú otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Formulácia samotnej prvej a druhej otázky zjavne požaduje skutkové vyhodnotenie a závery týkajúce sa interpretácie zmluvy medzi stranami dovolacím súdom, čo je neprípustné, keď dovolací súd nie je súdom skutkovým („aké povinnosti vyplývajú žalovanému z určitého článku zmluvy“), tretia a štvrtá otázka sú hypotetickou konštrukciou toho, či možno omisívne konanie žalovaného podradiť pod určitú povinnosť, čo však opomína základný koncept toho, čo odvolací súd riešil ako kľúčové pre vyhodnotenie prejednávanej situácie - a to skutočnosť, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obe strany na príprave zmlúv participovali a teda ich oneskorené uzavretie nemožno považovať za skutočnosť, za ktorú by mal zodpovedať výlučne žalovaný. Takéto hodnotenie súvisí výlučne so zisteným skutkovým stavom a jeho hodnotením konajúcimi súdmi, čo tieto učinili spôsobom, ktorý sa neprieči logike ani výsledkom vykonaného dokazovania. Pokiaľ súdy nižšej inštancie jednoznačne dovodili po vykonaní dokazovania a ustálení skutkového stavu, že obe strany na príprave zmlúv participovali a o tomto svedčí ich vzájomná komunikácia, potom dovolateľom položené otázky sú hypotetické, pretože predpokladajú úplne odlišný skutkový stav.

38. Postup súdu pri zisťovaní právnych a skutkových poznatkov je odlišný, s čím prirodzene následne súvisí rozlišovanie skutkových a právnych otázok. Neobjasnená skutková otázka zakladá stav non liquet, a len v tejto oblasti je možné uplatniť pravidlá dôkazného bremena, čo v tomto prípade nenastalo. Je nesmierné dôležité presne rozlišovať medzi právnymi a skutkovými otázkami v súvislosti s mimoriadnymi opravnými prostriedkami. Revízia rozhodnutí súdov nižšej inštancie je možná výlučne vo svetle skúmania riešenia právnych otázok, nikdy nie skutkových. Tu dovolací súd poukazuje na myšlienku Gerlicha, ktorý pre rozlišovanie skutkových a právnych poznatkov stanovil kritérium, podľa ktorého všetky tie poznatky, ktoré sme získali hľadajúc odpoveď na otázku, čo má byť, sú poznatky právne, a tie, ktoré sme získali odpoveďou na otázku, čo je, sú poznatky skutkové. (Gerlich, K.: Skutkové zjištění a právní posouzení v řízení soudním. Praha, Brno: Orbis, 1934).

39. Právne poznatky a ich definíciu v zmysle rozlišovania týchto dvoch druhov otázok nachádzame

napríklad ešte v prvorepublikovej judikatúre: Pokiaľ je úlohou súdu jednoduchý výklad listín podľa všeobecných výkladových pravidiel, ide o právne posúdenie vecí. Pokiaľ však strana tvrdí, že sa obsah listiny nezhoduje s jej vôľou alebo je neúplný alebo naoko alebo že ide o vadu vôle, a ak uvádza v tomto smere skutkové okolnosti a predkladá dôkazy, ide o otázky zisťovania skutkového stavu (Rv I 1194/26, Vážný 6785).

40. K právnenému posúdeniu patrí otázka, ktorý právny predpis má byť na zistený skutkový stav použitý a ako má byť interpretovaný, ide v zásade o identifikáciu právnej normy a zistenie jej obsahu. K tomuto súd dôjde cestou interpretácie textu právneho predpisu. Predmetom interpretácie je pritom ako zákonná skutková podstata (hypotéza), tak aj právny následok (dispozícia), teda obe časti právnej normy. Nie vždy je však jednoduché tieto dve roviny posudzovania vecí súdom oddeliť. Vo svetle vyššie uvedeného aj historického exkurzu je však zjavné, že vo veci prejednáwanej sú otázky položené dovolateľom ako kumulácia ním interpretovaných skutkových otázok, ktoré už zodpovedali súdy nižšej inštancie, avšak spôsobom, s ktorým sa dovolateľ nestotožnil.

41. Dovolateľom vymedzené otázky tak nepredstavujú nesprávne právne posúdenie vecí z hľadiska dôvodov prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ v spojení s ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP, keďže sa jedná o otázky skutkové (k otázke diferenciácie medzi skutkovým a právnym posúdením vecí obdobne uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/47/2017 a 5Obdo/22/2017). Za relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade s ustanovením § 432 ods. 2 CSP nemožno považovať argumenty žalovaného v dovolaní, z ktorých je zrejmé v zásade len jeho nespokojnosť s vyvedením iných skutkových zistení a záverov, než ním predkladaných počas konania.

42. Dovolací súd so zreteľom na ustanovenie § 442 CSP nemôže pri posudzovaní prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP hodnotiť správnosť skutkových zistení odvolacieho súdu alebo spôsob vykonávania jednotlivých dôkazov alebo výsledok ich hodnotenia premietajúci sa do skutkových zistení odvolacieho súdu.

43. Vzhľadom na vyššie uvedené, dospel dovolací súd k záveru, že v podmienkach danej veci k naplneniu tvrdeného dôvodu prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nedošlo. Preto najvyšší súd dovolanie žalobcu odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP

44. Dovolací súd konštatuje, že záver o neprípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP pri riešení tzv. skutkových otázok zaujal už vo svojich skorších rozhodnutiach (v podrobnostiach vid' aj 1Obdo/47/2017, 4Obdo/45/2017 a 5Obdo/22/2017), zotráva na ňom a nevidí dôvod, aby sa od neho v rozhodovanej veci odklonil.

45. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže nie je daná procesná prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ CSP ani podľa ust. 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolací súd dovolanie žalobcu podľa ust. § 447 písm. c/ CSP odmietol, keďže dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

46. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

47. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.